

KLAGANDE

Anisa Sharif Jama Seikahmed, 770909

Ombud och offentligt biträde: Advokaten Ewa Backman Kihl
Lagbergs Advokatbyrå AB
Västra Hamngatan 11
411 17 Göteborg

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Göteborg, migrationsdomstolen, dom den
8 september 2010 i mål nr UM 2291-10
(Migrationsverkets ärende nr 11-389497)

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen bifaller överklagandet och upphäver migrationsdomstolens dom och Migrationsverkets beslut – utom såvitt avser ersättning till offentligt biträde – och beviljar Anisa Sharif Jama Seikahmed permanent uppehållstillstånd.
2. Migrationsöverdomstolen beviljar Anisa Sharif Jama Seikahmed flyktingstatusförklaring.
3. Migrationsöverdomstolen beslutar att ersättning ska betalas till Ewa Backman Kihl som offentligt biträde med 24 886 kr, varav 9 863 kr för arbete, 8 025 kr för tidspillan, 2 021 kr för utlägg och 4 977 kr för mervärdesskatt.

Dok.Id 102276

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00
E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-14 98 89

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00-16:00

BAKGRUND

Anisa Sharif Jama Seikahmed reste enligt egen uppgift in i Sverige i september 2009 och ansökte om asyl. Hon åberopade i huvudsak följande. Hon är född och uppvuxen i Bureo i Somaliland. Hennes föräldrar skildes innan hon föddes och hon har växt upp med sin mor. Fadern undervisar på en koranskola och hon har två halvbröder på faderns sida. Familjen tillhör klanen Ashraf, som utmärker sig för stor religiositet. Hon har varit gift med en man, med vilken hon har två barn. Efter det att maken avled träffade hon en annan man och det avtalades att de skulle ingå äktenskap. De inledde en sexuell relation före äktenskapet och hon blev gravid. När mannen fick veta detta lämnade han henne och han vill inte veta av den dotter som hon födde år 2002. När hennes ena halvbror fick reda på att hon hade fött ett utomäktenskapligt barn försökte han mörda henne genom att sticka henne med en kniv i halsen och i ena benet. Grannar förde henne till en moster i Bureo och mostern och en morbror försökte få hennes manliga släktingar att avstå från att bestraffa henne, men de vägrade. De ansåg att hon hade dragit skam över familjen. Hennes halvbror fördes till polisen, men när han berättade anledningen till att han hade attackerat henne släpptes han genast. Hennes mor och moster beslutade att hon skulle föras till Kismayo för att tas om hand av en annan moster där. Hon färdades, tillsammans med sin mor och sina barn, med bil i medtaget tillstånd till Kismayo, där hon fick sjukhusvård för sina skador. Eftersom hon inte kände sig säker i Kismayo förflyttades hon efter en kortare tid ytterligare en gång till en mindre ort, Halima Adde, utanför Kismayo. Under år 2009 fick hon höra från sin moster i Kismayo att hennes halvbröder och hennes avlidne makes bror hade kommit till Kismayo för att tillsammans med Al Shabaab söka efter henne. De skulle straffa henne eftersom hon begått ett brott mot sharia-lagstiftningen. För att tvinga mostern i Kismayo att tala om var hon befann sig grep de mosterns dotter. Mostern i Kismayo hjälpte henne att lämna landet.

I beslut den 3 december 2009 avslog Migrationsverket Anisa Sharif Jama Seikahmeds ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd och avvisade henne från Sverige. Verket anförde bl.a. följande. Anisa Sharif Jama Seikahmeds berättelse är i flera avseenden oklar och hennes uppgifter om att hon har vistats i Kismayo och Halima Adde kan ifrågasättas. Det är heller inte trovärdigt att hennes släktingar kommit till Kismayo först år 2009 för att söka efter henne. Dessutom är de uppgivna hoten mot henne andrahandsuppgifter. Anisa Sharif Jama Seikahmed anses sammanfattningsvis inte ha gjort sannolikt att hon riskerar förföljelse eller annan skyddsgrundande behandling vid ett återvändande till Somalia. Hon är därför inte att anse som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) eller skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 2 § samma lag. Inte heller kan hon beviljas uppehållstillstånd på annan grund.

Anisa Sharif Jama Seikahmed överklagade beslutet till migrationsdomstolen som i dom den 8 september 2010 avslog överklagandet. Migrationsdomstolen anförde bl.a. följande. Anisa Sharif Jama Seikahmed får anses ha gjort sannolikt att hon har fött ett utomäktenskapligt barn i Bureo år 2002, att hon i anslutning till detta blivit knivhuggen på det sätt hon gjort gällande och att hon därefter lämnat Somaliland för att bosätta sig i byn Halima Adde. Hon har emellertid inte råkat ut för någonting efter det att hon lämnat Bureo år 2002. Hon har inte ens träffat någon av dem som hon gör gällande söker efter henne sedan år 2002. De uppgifter hon har lämnat om att hon under år 2009 ska ha eftersökts i Kismayo är endast andrahandsuppgifter. Detsamma gäller vad hon har anfört om att vissa av männen som söker efter henne ska ha kopplingar till Al Shabaab. Hon har inte lämnat någon rimlig förklaring till varför de som hon uppger söker efter henne ska ha kommit till Kismayo först under år 2009, trots att de redan år 2002 synes ha haft vetskap om att hon hade en moster i Kismayo. Enligt migrationsdomstolens mening kan Anisa Sharif Jama Seikahmed, med de uppgifter hon har lämnat, sammantaget inte anses ha gjort sannolikt att det efter de år som förflutit sedan år 2002 fortfarande skulle finnas en konkret och aktuell hotbild mot henne och hon har därmed inte gjort sannolikt att hon hyser en välgrundad

fruktan för förföljelse eller att det finns grundad anledning att anta att hon om hon återvänder till hemlandet skulle löpa risk att utsättas för skyddsgrundande behandling eller bestraffning. Det råder inte en inre väpnad konflikt i Bureo eller i Kismayo med omnejd. Anisa Sharif Jama Seikahmed är därför inte att anse som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Hon är heller inte att anse som övrig skyddsbehövande och kan inte beviljas uppehållstillstånd på annan grund.

YRKANDEN M.M.

Anisa Sharif Jama Seikahmed yrkar att hon ska beviljas uppehållstillstånd för bosättning, i första hand som flykting, i andra hand som alternativt skyddsbehövande eller i vart fall som övrig skyddsbehövande. Till stöd för sitt överklagande har hon anfört sammanfattningsvis följande.

Hon har genomgående berättat en och samma historia och hon har vidhållit även de uppgifter som såväl Migrationsverket som migrationsdomstolen har ifrågasatt. Detta – tillsammans med att hennes berättelse innehåller unika detaljer – gör att hennes uppgifter är trovärdiga och att hon har gjort sannolikt att hon hyser en välgrundad fruktan för förföljelse i hemlandet.

Det framgår av rapporteringen att det inte är accepterat med utomäktenskapliga sexuella förbindelser och att Al Shabaab försöker upprätthålla sharialagarna i landet, vilket bl.a. innebär att utomäktenskapliga förbindelser ska föranleda piskstraff eller stening till döds. Traditionellt är det kvinnans manliga släktingar som har ansvaret för att kvinnan skyddas. I förevarande fall är det dock hennes manliga släktingar som hotar henne, vilket medför att det över huvud taget inte finns skydd för henne i hemlandet.

Migrationsdomstolen menar att hon inte har lämnat någon rimlig förklaring till varför de som söker efter henne har kommit till Kismayo först under år 2009. Hon har hållit sig gömd från de manliga släktingarna och varit bosatt i en liten by utanför Kismayo. Hon har via sin moster fått reda på att

de manliga släktingarna – som även fått stöd av Al Shabaab – kommit till Kismayo under år 2009 och då har hon flytt från hemlandet.

Det finns inte något rimligt internt flyktalternativ för henne. Hon har tidigare flytt till den by där hon bott i sju år och där hon varit skyddad av sin moster och hennes man. Då även mostern och hennes familj utsatts för repressalier av Al Shabaab kan hon inte erhålla skydd från dem.

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Anisa Sharif Jama Seikahmed har inte gjort sannolikt att det finns en konkret och aktuell hotbild mot henne och den allmänna situationen för kvinnor i Somalia är inte sådan att alla, oavsett individuella omständigheter, ska anses förföljda på grund av kön.

Migrationsöverdomstolen har den 28 mars 2011 hållit muntlig förhandling i målet.

Vid den muntliga förhandlingen har **Anisa Sharif Jama Seikahmed** anført bl.a. följande. Anledningen till att halvbröderna och hennes avlidne makes bror inte hittade henne förrän under år 2009 är att de då fick hjälp av Al Shabaab. Al Shabaab, som bildades år 2006, har successivt växt sig starkare i alla delar av Somalia, även i Somaliland. Hennes halvbröder, som tillhör Al Shabaab, har under år 2009 haft goda möjligheter att hitta henne eftersom Al Shabaab styr i Kismayo. Al Shabaab har gett sitt stöd till halvbröderna, eftersom organisationen anser att det är rätt att avrätta en kvinna som fött ett utomäktenskapligt barn. Även hennes dotter löper risk att dödas av "hedersskäl". Vad gäller den omständigheten att hon har åberopat andrahandsuppgifter så vill hon understryka att det inte hade varit möjligt för henne att åberopa några förstahandsuppgifter, eftersom det hade medfört döden för henne att möta de män som söker efter henne. Om de aktuella släktingarna och Al Shabaab hade fått kännedom om var hon fanns och lyckats gripa henne hade hon genast dödats genom stening. Det är plågsamt att tänka på vad som kan ha hänt hennes mor och barn. Det är även plågsamt

att tänka på attacken från halvbrodern. Hon mår dåligt och ”tappar medvetandet” ibland. Hon har ingenstans att ta vägen i Somalia och ingen där kan hjälpa henne. Hon kommer att dödas om hon återvänder. Sharialagarna gäller i hela Somalia och enligt sharia är straffet för en kvinna som haft en utomäktenskaplig förbindelse döden genom stening. I Kismayo är det enkelt för de aktuella släktingarna att göra som de vill med hjälp av Al Shabaab. I Bureo är det svårare för dem att göra det och de kan där inte så lätt skada eller döda exempelvis en moster. När det gäller familjeangelägenheter är det sharia som styr även i Bureo och i övriga Somaliland och det är tillåtet att döda en dotter eller en hustru. Det finns visserligen ett sätt att lösa konflikter mellan familjer genom medling, förhandling och överenskommelse inom klanen, men det gäller inte i hennes fall. Hennes familj och släkt anser att hon har gjort något skamligt. Det har inte varit aktuellt att kontakta den man som är far till dottern som föddes år 2002 för att kräva kompensation. Sharialagarna styr. Hon har inte kunnat kontakta någon i Somalia efter flykten därifrån.

Migrationsverket har vid den muntliga förhandlingen anfört bl.a. följande. Anisa Sharif Jama Seikahmeds uppgifter om klantillhörigheten måste sättas i fråga, liksom hennes hemvist i Kismayo. Hon kan ha bott i Bureo hela tiden. Om hennes skäl ska prövas mot Kismayo anser verket att hon inte gjort sannolikt att det finns en konkret hotbild. Verket vidhåller sin uppfattning om att hennes berättelse bygger på andrahandsuppgifter och att det inte är sannolikt att det tagit hennes halvbröder m.fl. åtta år att hitta henne. Om man varit intresserad av att straffa henne borde man ha kunnat hitta henne tidigare. Anisa Sharif Jama Seikahmeds asylskäl bör prövas mot hela Somalia. Det måste dock beaktas att det råder ett tillstånd av inre väpnad konflikt i södra delen av landet. Beträffande möjligheten för Anisa Sharif Jama Seikahmed att vistas i Somaliland måste detta anses vara ett alternativ som är praktiskt möjligt. Läget i Somaliland är stabilt och det råder inte några svåra motsättningar där. Huruvida det föreligger ett praktiskt och rimligt internt flyktalternativ får domstolen bedöma.

UTREDNINGEN I MIGRATIONSÖVERDOMSTOLEN

I underlaget för Migrationsöverdomstolens bedömning ingår följande landinformation som åberopats hos underinstanserna.

Somalia, Äktenskap samt vårdnad av barn, Migrationsverket 2009-06-17, Lifos nr 20971, Förändringar av traditioner rörande vårdnadsfrågor bland somalier i Etiopien, UD 2009-06-25, Lifos nr 21146, Somalia – nulägesbeskrivning, Migrationsverket 2009-09-21, Lifos nr 21489, Rättschefens kommentar angående klanskyddet och skyddet för minoritetsgrupper i Somalia, Migrationsverket 2009-04-03, Lifos nr 20644, Rättschefens kommentar till säkerhetssituationen i Mogadishu och övriga delar av Somalia, Migrationsverket rev. 2009-10-14, Lifos nr 19658, Somalia, Säkerhetssituationen och stridande grupper – uppdatering januari 2010, Migrationsverket, Lifos nr 22228 och Landprofil – Somalia 11 januari 2010, Migrationsverket, Lifos nr 22041.

I sistnämnda rapporter sägs bl.a. följande. I Somalia synes våldet mot kvinnor ha ökat över tid. Antalet rapporterade våldtäkter har ökat och inkluderar även gängvåldtäkter. Straffriheten för våld mot kvinnor är mycket utbredd. Kvinnor och flickor från minoritetsgrupper samt internflyktingar löper större risk att bli våldtagna. Kvinnor som saknar ett manligt nätverk är utsatta. Vanliga medborgare som inte tillhör någon av riskgrupperna, har inte problem med Al Shabaab så länge som de följer Al Shabaabs påbud. Vid upptäckt överträdelse kan de däremot arresteras eller dödas. Kroppsstraff såsom piskstraff, stympning och stening förekommer. Personer som tillhör riskgrupper, bl.a. oppositionella, blir avrättade. För att räknas som oppositionell kan det räcka med att visa att man inte delar Al Shabaabs värderingar. Al Shabaab har möjligheten, kapaciteten och motivet att följa efter en individ i hela Somalia, även i Puntland och Somaliland.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Den 1 januari 2010 infördes ändringar i utlänningslagen till följd av två EU-direktiv; skyddsgrundsdirektivet¹ och asylprocedurdirektivet².

4 kap. 1 § utlänningslagen har följande lydelse.

Med flykting avses i denna lag en utlänning som
– befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och
– inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd.

Detta gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen riskerar att utsättas för förföljelse eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse från enskilda.

Som flykting ska även anses en utlänning som är statslös och som
– av samma skäl som anges i första stycket befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort, och
– inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, återvända dit.

Av 2 b § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som flykting.

Den tidigare bestämmelsen om skyddsbehövande i övrigt som återfanns i 4 kap. 2 § utlänningslagen har delats upp i två kategorier skyddsbehövande; alternativt skyddsbehövande och övrig skyddsbehövande. Den förstnämnda kategorin motsvarar begreppet alternativt skyddsbehövande i skyddsgrundsdirektivet och återfinns numera i 4 kap. 2 § utlänningslagen. Övrig skyddsbehövande, vilken kategori omfattar sådana skyddsbehövande som inte omfattas av direktivet, regleras i 4 kap. 2 a § utlänningslagen.

¹ Rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet.

² Rådets direktiv 2005/85/EG av den 1 december 2005 om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för beviljande eller återkallande av flyktingstatus.

4 kap. 2 § utlänningslagen har följande lydelse.

Med alternativt skyddsbehövande avses i denna lag en utlänning som i andra fall än som avses i 1 § befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att

1. det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och

2. utlänningen inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i 1 inte vill, begagna sig av hemlandets skydd.

Första stycket 1 gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper sådan risk som där avses eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådan risk genom handlingar från enskilda.

Första och andra styckena gäller även för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort.

Av 2 c § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande.

4 kap. 2 a § utlänningslagen har följande lydelse.

Med övrig skyddsbehövande avses i denna lag en utlänning som i andra fall än som avses i 1 och 2 §§ befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i därför att han eller hon

1. behöver skydd på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller

2. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Första stycket 1 gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper sådan risk som där avses eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådan risk genom handlingar från enskilda.

Första och andra styckena gäller även för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort.

Av 2 c § följer att en utlänning som omfattas av denna paragraf i vissa fall är utesluten från att anses som övrig skyddsbehövande.

Bevisbörda m.m.

Inom asylrätten är det en grundläggande princip att det är den asylsökande som ska göra sitt behov av internationellt skydd sannolikt. Därav följer att

sökanden också måste göra sin identitet sannolik (jfr MIG 2007:9). Den första fråga som Migrationsöverdomstolen sålunda har att ta ställning till är om Anisa Sharif Jama Seikahmed har gjort sin identitet och sin hemvist sannolik.

Migrationsöverdomstolen konstaterar att Anisa Sharif Jama Seikahmed inte har åberopat några handlingar till stöd för sin identitet. Med hänsyn till vad som framkommit hos underinstanserna och vid den muntliga förhandlingen hos Migrationsöverdomstolen får hon emellertid anses ha gjort sin bakgrund, klantillhörighet (Ashraf) och hemvist sannolika. Prövningen av hennes anförda asylskäl ska därför ske mot Kismayoområdet i södra Somalia.

Migrationsöverdomstolen noterar att domstolen så sent som den 24 februari 2011 bedömt att det för närvarande råder en inre väpnad konflikt i södra och mellersta Somalia (se MIG 2011:4). Anisa Sharif Jama Seikahmed är därmed redan av detta skäl att betrakta som alternativt skyddsbehövande om hon inte bedöms kunna begagna sig av internflykt. Då domstolen emellertid har att initialt pröva om Anisa Sharif Jama Seikahmed är att betrakta som flykting blir det först fråga om att göra en individuell bedömning av de anförda skyddsskälen enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen.

Anisa Sharif Jama Seikahmed har inte åberopat någon skriftlig bevisning till stöd för sitt uppgivna skyddsbehov. Det ligger dock i sakens natur att många av de förhållanden som åberopas av en asylsökande angående skyddsbehov inte kan göras sannolika med skriftlig eller annan bevisning. I förarbetena till utlänningslagen framhålls därför att beviskraven inte kan ställas allt för högt när det gäller påståenden om risk för förföljelse, eftersom någon fullständig bevisning som klart kan styrka att det finns en sådan risk sällan kan läggas fram. Sökandens berättelse får därför godtas om den framstår som trovärdig och sannolik (se prop. 1996/97:25 s. 98). En förutsättning för att den asylsökande ska kunna få förmånen av den inom asylrätten tillämpliga bevislätnadsregeln tvivelsmålets fördel (benefit of the doubt) är att han eller hon gjort ett ärligt försök att styrka sin berättelse och att hans eller hennes

allmänna trovärdighet inte ifrågasätts. Vid bedömningen av trovärdigheten i sökandens utsaga bör fästas vikt vid att berättelsen är sammanhängande och inte präglas av motstridiga uppgifter och att berättelsen till sina huvuddrag förblir oförändrad under asylprövningens gång i olika instanser.

(MIG 2007:12.)

Migrationsöverdomstolens bedömning av trovärdigheten

Anisa Sharif Jama Seikahmed har uppgett i huvudsak följande. Hon har år 2002 fött ett utomäktenskapligt barn i Bureo, där hon är född och uppvuxen. I nära samband med födseln har hon knivhuggits av sin ena halvbror som ansett att hon dragit vanära över släkten genom sin utomäktenskapliga relation. Familjen och släkten i övrigt kommer från en minoritetsklan/minoritetsgrupp som utmärker sig för stor religiositet. Flera manliga släktingar anser att hon har begått ett brott mot sharialagstiftningen och att hon ska stenas. Hon lämnade kort tid därefter Bureo och bosatte sig i byn Halima Adde utanför Kismayo. Under år 2009 fick hon kännedom om att släktingar med hjälp av Al Shabaab letade efter henne i Kismayoområdet, varför hon med hjälp av en moster i Kismayo lämnade landet. Om hon återvänder till Somalia kommer hon att dödas av sina släktingar med hjälp av Al Sahbaab.

Migrationsöverdomstolen finner att Anisa Sharif Jama Seikahmeds berättelse i allt väsentligt varit sammanhängande och oförändrad genom handläggningens gång. Hennes berättelse vid den muntliga förhandlingen hos Migrationsöverdomstolen ger också stöd för att hon verkligen upplevt det hon berättat om. Anisa Sharif Jama Seikahmed har därmed gjort sin berättelse trovärdig och sannolik och Migrationsöverdomstolen lägger den därför till grund för bedömningen av om hon är i behov av skydd.

Den grund i flyktingparagrafen som kan bli aktuell i Anisa Sharif Jama Seikahmeds fall är förföljelse på grund av kön.

Flyktingskap på grund av kön

Lydelsen i 4 kap. 1 § utlänningslagen innebär att kön, ensamt eller i kombination med andra egenskaper hos den förföljde, kan grunda tillhörighet till en viss samhällsgrupp. Den som på grund av sådan samhällsgrupps-tillhörighet känner välgrundad fruktan för förföljelse ska anses som flykting, under samma förutsättningar som den som fruktar förföljelse t.ex. på grund av sin nationalitet eller sin religiösa åskådning. Med begreppet kön avses, förutom biologiskt kön, även s.k. socialt kön. Det senare begreppet avser socialt eller kulturellt bestämda, stereotypa, föreställningar om hur män respektive kvinnor ska bete sig. (Se prop. 2005/06:6 Flyktingskap och förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning, s. 34.)

Flyktingbestämmelsens krav att fruktan för förföljelse ska vara välgrundad, dvs. att fruktan ska ha fog för sig, gäller vid påståenden om förföljelse på grund av kön, på samma sätt som beträffande övriga grunder för förföljelse. Vid prövningen av om fruktan är välgrundad ska alltså göras en bedömning av risken för att sökanden kan komma att utsättas för förföljelse vid ett återvändande till hemlandet. Förhållandena i hemlandet och den enskildes personliga förhållanden ska vägas in i denna bedömning. (A. prop. s. 27.)

Om det inte är hemlandets myndigheter som utövar förföljelse, utan enskilda, ska flyktingskap föreligga om myndigheterna inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse från enskilda. (Jfr artikel 7 i skyddsgrunds-direktivet, särskilt punkten 2, där det framgår att skydd normalt ges när staten vidtar rimliga åtgärder för att förhindra att en person förföljs eller lider allvarlig skada, bl.a. genom att ombesörja att det finns ett effektivt rättssystem för avslöjande, åtal och bestraffning av handlingar som innebär förföljelse eller allvarlig skada, och sökanden har tillgång till detta skydd.)

I prop. 2005/06:6 underströk regeringen också (s. 28) att det beträffande förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning är viktigt att beakta samhällsstrukturen i den asylsökandes hemland och dess betydelse för

statens vilja och förmåga att erbjuda invånarna skydd. Regeringen anförde vidare bl.a. följande. En person, som riskerar att bli utsatt av enskilda för förföljelse på grund av kön, vägras i vissa fall skydd i hemlandet som en uppenbar följd av rådande politiska, sociala, religiösa eller kulturella strukturer, vilka i detta sammanhang får sägas innefatta det som benämns könsmaktsstruktur. I sådana fall kan personen vara att betrakta som flykting. Om landets myndigheter genom att inte heller vidta nödvändiga åtgärder för att åstadkomma efterlevnad, i realiteten accepterar övergreppet har kvinnan ingen faktisk möjlighet att erhålla statens skydd mot förföljelsen. Likaså är mannens rätt att utöva makt över kvinnan i vissa kulturer en så obestridd och grundläggande del av samhällsstrukturen att det är omöjligt för kvinnan att få statens skydd mot våld och frihetsinskränkningar eller hedersrelaterade repressalier från män i hennes anhörigkrets. (Se även UNHCR Guidelines on international protection: Gender-Related Persecution within the context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, 7 May 2002, s. 6 ff. och MIG 2008:39.)

Migrationsöverdomstolens bedömning av de åberopade flyktingskälän

Anisa Sharif Jama Seikahmed har, med beaktande av den landinformation som åberopats i målet, gjort sannolikt att hon hyser en välgrundad fruktan att utsättas för övergrepp från manliga släktingar i samarbete med Al Shabaab vid ett återvändande till Kismayoområdet till följd av att hon som kvinna inte följt de normer som gäller. Al Shabaab har i huvudsak kontrollen över södra Somalia (jfr MIG 2011:4) och hennes möjligheter att kunna erhålla ett effektivt skydd i denna del av landet får betraktas som mycket små, i det närmaste helt obefintliga. Hon har således uppfyllt sin bevisbörda och har rätt till skydd som flykting på grund av kön enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen om hon inte kan få skydd i någon annan del av Somalia.

Internt flyktalternativ

För att ett internt flyktalternativ ska anses föreligga måste det dels vara fråga om ett relevant alternativ, dvs. den enskilde ska på annan ort eller inom ett annat område ha tillgång till ett effektivt skydd, dels vara rimligt att utlänningen begagnar sig av ett sådant alternativ (jfr MIG 2007:9). Migrationsverket har bevisbördan för att ett internt flyktalternativ föreligger och det ankommer företrädesvis på Migrationsverket att identifiera det område i hemlandet som skulle kunna utgöra ett internt flyktalternativ i det enskilda fallet (jfr MIG 2009:4). Eftersom Migrationsöverdomstolen i avgörandet MIG 2011:4 bedömt att det råder en inre väpnad konflikt i hela södra och mellersta Somalia är någon internflykt inom dessa områden inte möjlig. Då uppkommer frågan om Anisa Sharif Jama Seikahmed kan ta sin tillflykt till Somaliland, vilket Migrationsverket anför, eller Puntland.

I MIG 2011:4 uttalade Migrationsöverdomstolen att säkerhetsläget i Somaliland och Puntland ligger på en acceptabel nivå och att det är möjligt för asylsökande därifrån utan individuella skyddsskäl att återvända dit. Migrationsöverdomstolen finner inte skäl att nu göra någon annan bedömning. Anisa Sharif Jama Seikahmed har anknytning till Somaliland och det är där hon har sitt manliga nätverk. Hon har emellertid gjort sannolikt att den förföljelse som gör att hon är att betrakta som flykting i första hand utgår från hennes manliga nätverk och att myndigheterna i Somaliland inte varit villiga att ge henne ett effektivt skydd. Med hänsyn härtill finner Migrationsöverdomstolen att det till följd av de av Anisa Sharif Jama Seikahmed åberopade individuella skälen inte finns tillgång till ett effektivt skydd för henne i Somaliland. Det har inte ens påståtts att hon ska ha någon anknytning till Puntland. Anisa Sharif Jama Seikahmed saknar således ett internt flyktalternativ.

Sammanfattningsvis bedömer Migrationsöverdomstolen att Anisa Sharif Jama Seikahmed är att anse som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen.

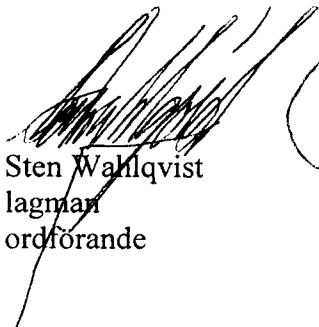
Hon har därmed rätt till permanent uppehållstillstånd i Sverige och ska beviljas flyktingstatusförklaring (se 4 kap. 3 § utlänningslagen).

Ersättning till offentligt biträde

Ett offentligt biträde har enligt 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde och 27 § rättshjälpslagen (1996:1619) rätt till skälig ersättning för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget har krävt. Ersättningen för arbete ska bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning och med tillämpning av den timkostnadsnorm som regeringen fastställer.

Ewa Backman Kihl har yrkat ersättning för arbete i nio timmar. Av arbetsredogörelsen framgår bl.a. att ersättningsyrkandet omfattar erhållande och genomgång av migrationsdomstolens dom. För sådant arbete får Ewa Backman Kihl anses gottgjord genom den ersättning hon tillerkänts i migrationsdomstolen (jfr RÅ85 2:48). Mot denna bakgrund finner Migrationsöverdomstolen att Ewa Backman Kihl får anses skäligen tillgodosedd genom ersättning för arbete i åtta timmar och 30 minuter.

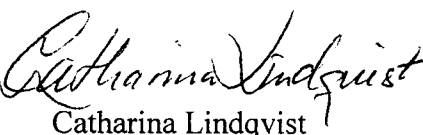
Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

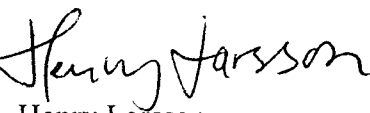
Sten Wahlqvist
lagman
ordförande

Birgit Råberg
kammarrättsråd

Catharina Lindqvist
kammarrättsråd
referent

Henry Larsson
föredragande